

**"Gminny program dożywiania dzieci i młodzieży
w szkołach podstawowych i licealnych zlokalizowanych na terenie Gminy Redzikowo
na lata 2024 - 2027 Zdrowa Żywność"**

I. Cele i założenia programu

§ 1.

1. Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół zlokalizowanych na terenie Gminy Redzikowo i promocja zdrowych warunków żywieniowych.
2. Program dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i licealnych zlokalizowanych na terenie Gminy Redzikowo na lata 2024 - 2027 "Zdrowa Żywność" jest kontynuacją poprzednich programów i zakłada objęcie dożywianiem wszystkich dzieci realizujących obowiązki szkolne na poziomie szkoły podstawowej i licealnej w placówkach oświatowych zlokalizowanych na terenie Gminy Redzikowo, których rodzice zadeklarują chęć korzystania dzieci z posiłków wydawanych w szkołach oraz zobowiążą się do pokrywania części kosztów posiłków w formie miesięcznego ryczałtu.
3. Program jest elementem polityki społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej Gminy Redzikowo w zakresie:
 - 1) poprawy poziomu życia rodzin,
 - 2) poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
 - 3) kształtowania właściwych nawyków żywieniowych,
 - 4) pomocy dzieciom żyjącym w rodzinach dysfunkcyjnych, w których występują uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza.

II. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu (diagnoza)

§ 2.

1. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze występujące na terenie Gminy Redzikowo mające wpływ na sytuację rodzin.
 - 1) Na dzień 31 grudnia 2023r. na terenie Gminy Redzikowo zamieszkiwało 18 091 osób. Zjawiskiem charakterystycznym dla sytuacji społecznej Gminy Redzikowo jest tendencja wzrostowa liczby mieszkańców, co wynika przede wszystkim z dodatniego salda migracji i dodatniego przyrostu naturalnego.
 - 2) W latach 2020-2023, pomimo wzrostu liczby mieszkańców, nie odnotowuje się wzrostu liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej udzielanych na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. Liczba klientów Centrum Usług Społecznych Gminy Redzikowo spada, co spowodowane jest z jednej strony spadkiem poziomu bezrobocia na terenie gminy, z drugiej zaś niskim kryterium dochodowym kwalifikującym do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, co powoduje, że nawet rodziny niezbyt zamożne są zbyt „bogate”, by tę pomoc otrzymywać. Część osób nie występuje o pomoc z obawy przed stygmatyzacją.

- 3) Generalnie odnotowywany spadek poziomu bezrobocia nie wyeliminował na terenie gminy Redzikowo osób długotrwale bezrobotnych, nie potrafiących odnaleźć się w nowej, rynkowej rzeczywistości, co jest bardzo istotną przyczyną możliwości wykluczenia społecznego.
- 4) Na terenie Gminy Redzikowo obok mieszkańców, którzy są w stanie samodzielnie zaspokoić własne potrzeby życiowe, żyją też tacy, których nie stać na zaspokojenie elementarnych potrzeb. Ubóstwo jest czymś realnym, przybierającym różne oblicza – może być spowodowane bardzo niskimi dochodami rodziny lub ich brakiem, może też być wynikiem braku elementarnych umiejętności gospodarowania budżetem domowym, występowaniem w rodzinach różnego rodzaju uzależnień, przemocy, przestępczości czy demoralizacji. Na terenie gminy żyje też wiele rodzin wielodzietnych i niepełnych, dla których każda pomoc skierowana w kierunku dzieci spowoduje istotne zmniejszenie wydatków w ich budżetach domowych.
- 5) Wśród dzieci i młodzieży obserwuje się brak właściwych nawyków żywieniowych, które powodują, że rośnie liczba dzieci mających różnego rodzaju problemy zdrowotne spowodowane brakiem dostępu do odpowiednio przygotowywanych, zdrowych i naturalnych posiłków. Promocja zdrowego żywienia wśród dzieci i młodzieży, aby była skuteczna, powinna być realizowana stale, a najlepszym miejscem do jej realizacji jest szkoła.

2. Sytuacja dziecka w rodzinie.

- 1) Bardzo trudna jest sytuacja dzieci żyjących w rodzinach ubogich, w których rodzice nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb życia codziennego. W rodzinach, w których nie występują inne problemy, poza materialnymi, zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci jest priorytetem, jednak brak środków finansowych prowadzić może do coraz większych zaniedbań, ograniczania potrzeb i oszczędzania, także na jedzeniu.
- 2) Szczególnie trudna sytuacja dotyczy dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych, w których dochodzi do „socjalizacji” biedy”. Wśród przyczyn tego zjawiska należy wymienić złe warunki mieszkaniowe, trudną sytuację materialną rodzin, zaniedbania wychowawcze ze strony obojga rodziców, co w konsekwencji znajduje odbicie w problemach wychowawczych, braku umiejętności dostosowania się dziecka do obowiązujących norm społecznych. Zjawiska te mają znaczący wpływ na karierę szkolną dzieci. Zdarza się jeszcze, że podstawowym powodem, dla którego uczęszczają do szkoły, jest wydawany tam posiłek.
- 3) Dożywianie dzieci w szkołach jest najlepszą formą wspomagania dziecka, jego rodziny oraz szkoły. Niedobory żywienia i złe nawyki żywieniowe w okresie dorastania dziecka i nastolatka powodują poważne konsekwencje, mające wpływ na aktywność umysłową, sprawność fizyczną, dojrzewanie płciowe, opóźnienie rozwoju społecznego i intelektualnego, anemię, zmniejszenie odporności organizmu [prof. Jerzy Socha – CZD]. Problemem zdrowotnym o coraz większym znaczeniu jest jakość posiłków spożywanych przez dzieci. Dotyczy to całej populacji, a nie tylko rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Wszystkie dzieci powinny spożywać zdrowe i smaczne posiłki, co ma wielki wpływ na poziom zdrowia naszego społeczeństwa. Już od najmłodszych lat należy promować zasady zdrowego żywienia i umożliwić wszystkim dzieciom dostęp do zbilansowanych posiłków.

III. Koordynacja realizacji programu

§ 3.

1. W celu realizacji programu konieczne jest połączenie działań:
 - 1) Centrum Usług Społecznych Gminy Redzikowo,
 - 2) Centrum Usług Wspólnych.
2. Koordynatorem programu na poziomie gminy jest Dyrektor Centrum Usług Społecznych Gminy Redzikowo.
3. Podmiotami realizującymi zadanie są:
 - 1) w zakresie edukacji: personel administracyjno-obługowy zatrudniony w stołówkach szkolnych oraz pedagodzy placówek oświatowych.
 - 2) w zakresie pomocy społecznej pracownicy socjalni CUS

IV. Zadania podmiotów realizujących program

§ 4.

Do zadań Centrum Usług Wspólnych i Centrum Usług Społecznych Gminy Redzikowo należy:

- 1) zabezpieczenie środków finansowych na realizację programu,
- 2) monitorowanie realizacji programu,
- 3) koordynowanie i okresowa ocena realizacji programu,
- 4) rozeznanie potrzeb w zakresie innych form pomocy,
- 5) współpraca z podmiotami realizującymi program w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży,
- 6) zbieranie informacji w zakresie realizacji programu od wszystkich podmiotów realizujących program,
- 7) organizowanie żywienia dzieci i młodzieży na terenie placówek szkolnych,
- 8) rozeznanie potrzeb w zakresie liczby dzieci wymagających pomocy w formie dożywiania we współpracy z pedagogami szkolnymi,
- 9) współpraca z Urzędem Gminy Redzikowo mająca na celu poprawę bazy żywieniowej w szkołach i promocję zdrowej żywności.
- 10) zbieranie danych w zakresie realizacji programu.

V. Finansowanie programu

§ 5.

1. Środki finansowe na realizację programu pochodzić będą z budżetu Gminy Redzikowo, ryczałtu wpłacanego przez rodziców oraz innych zewnętrznych źródeł finansowania.
2. Wysokość ryczałtu określana będzie zarządzeniem Wójta Gminy Redzikowo wydawanym do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego dany rok szkolny. Wysokość ustalonego ryczałtu nie może przekraczać 50% miesięcznego kosztu posiłku w danym roku szkolnym.

VI. Zasady udzielania pomocy w formie dożywiania

§ 6.

1. Pomoc w formie dożywiania udzielana jest wszystkim dzieciom realizującym obowiązek szkolny na poziomie podstawowym i licealnym w szkołach znajdujących się na terenie Gminy Redzikowo, których rodzice zadeklarują chęć korzystania dzieci z posiłków wydawanych w

szkołach oraz zobowiążą się do pokrywania części kosztów posiłków w formie miesięcznego ryczałtu. z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku spełnienia warunków kwalifikujących do objęcia pomocą w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2023 poz. 901) i Uchwały Rady Ministrów Nr 149 z dnia 23 sierpnia 2023r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024 – 2029 (M.P. z 2023r. poz. 881) oraz Uchwały Nr LXVIII/756/2023 Rady Gminy Słupsk z dnia 31 października 2023r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim gminnym programem "Posiłek w szkole i w domu:" na lata 2024-2028 w formie rzeczowej Centrum Usług Społecznych Gminy Redzikowo
3. udziela pomocy zgodnie z ww. przepisami, co związane jest z uzyskaniem dotacji na ten cel z budżetu państwa.
4. Placówki oświatowe zobowiązane są do prowadzenia odpowiedniej kampanii informacyjnej, w szczególności dotyczącej zasad i terminów zgłaszania przez rodziców i opiekunów dziecka do udziału w programie dożywiania oraz do promowania zasad zdrowego żywienia.
5. Pedagodzy szkolni w porozumieniu z pracownikami socjalnymi, również z własnej inicjatywy, w przypadkach szczególnie uzasadnionych, mogą dokonywać zgłoszenia dziecka do udziału w programie oraz określać sposób finansowania.
6. Program dożywiania dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół podstawowych i licealnych na terenie gminy Redzikowo – Zdrowa Żywność ma miejsce w okresie od dnia 1 stycznia 2024r. do 31 grudnia 2027r.
7. W przypadku braku możliwości zapewnienia dziecku gorącego posiłku w szkole z uwagi na brak stołówki, istnieje możliwość zorganizowania dowozu posiłków na zasadach konkursu ofert lub zakupu usług na podstawie przepisów ustawy z dnia 1 września 2019r. – Prawo zamówień publicznych (t.j. z 2023r. 1605).

VII. Monitoring realizacji programu

§ 7.

Realizacja programu monitorowana będzie przez Centrum Usług Społecznych Gminy we współpracy z Centrum Usług Wspólnych w celu zabezpieczenie dożywiania dzieci zgodnie z rozeznanymi potrzebami w tym zakresie w następujący sposób:

- 1) ze strony Centrum Usług Społecznych Gminy Redzikowo informacje dotyczące liczby dzieci żywionych w ramach programu,
- 2) ze strony Centrum Usług Wspólnych – przynajmniej raz w roku w placówkach realizujących dożywianie uczniów w stołówkach szkolnych zostanie przeprowadzona ankieta stanowiąca załącznik Nr 1 do niniejszego programu,
- 3) podmioty realizujące program zobowiązane są do prowadzenia akcji promocyjno-informacyjnej dotyczącej zdrowego żywienia i jego wpływu na zdrowie dzieci,
- 4) w zamówieniach dotyczących dostarczania posiłków wykonawcy zostaną zobowiązaniu do przestrzegania normatywnych wartości energetycznych, wartości odżywczych i smakowych potraw oraz do przygotowywania ich zgodnie z prawnymi regulacjami o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia dzieci przy równoczesnym zapewnieniu modyfikacji opracowywanych jadłospisów przez różnego rodzaju urozmaicenia, sezonowość produktów przetworzonych na poczet innych wartościowych składników i zabronione zostanie dostarczanie posiłków na bazie fastfood.

- 5) w zamówieniach dotyczących dostarczania posiłków wykonawcy zostaną zobowiązani do przygotowywania posiłków z produktów wysokiej jakości i zawsze świeżych, posiadających aktualne terminy ważności, nabytych w źródłach działających zgodnie z obowiązującymi przepisami sanitarnymi i higienicznymi.
- 6) po zakończeniu roku budżetowego sporządzona zostanie przez Centrum Usług Społecznych Gminy zbiorcza informacja podsumowująca realizację programu.
- 7) prognoza dotycząca liczby dzieci, zapotrzebowania na środki przeznaczone na realizację programu oraz możliwości szkół w zakresie wydawania posiłków na rok następny sporządzane będzie do dnia 31 października roku poprzedniego.